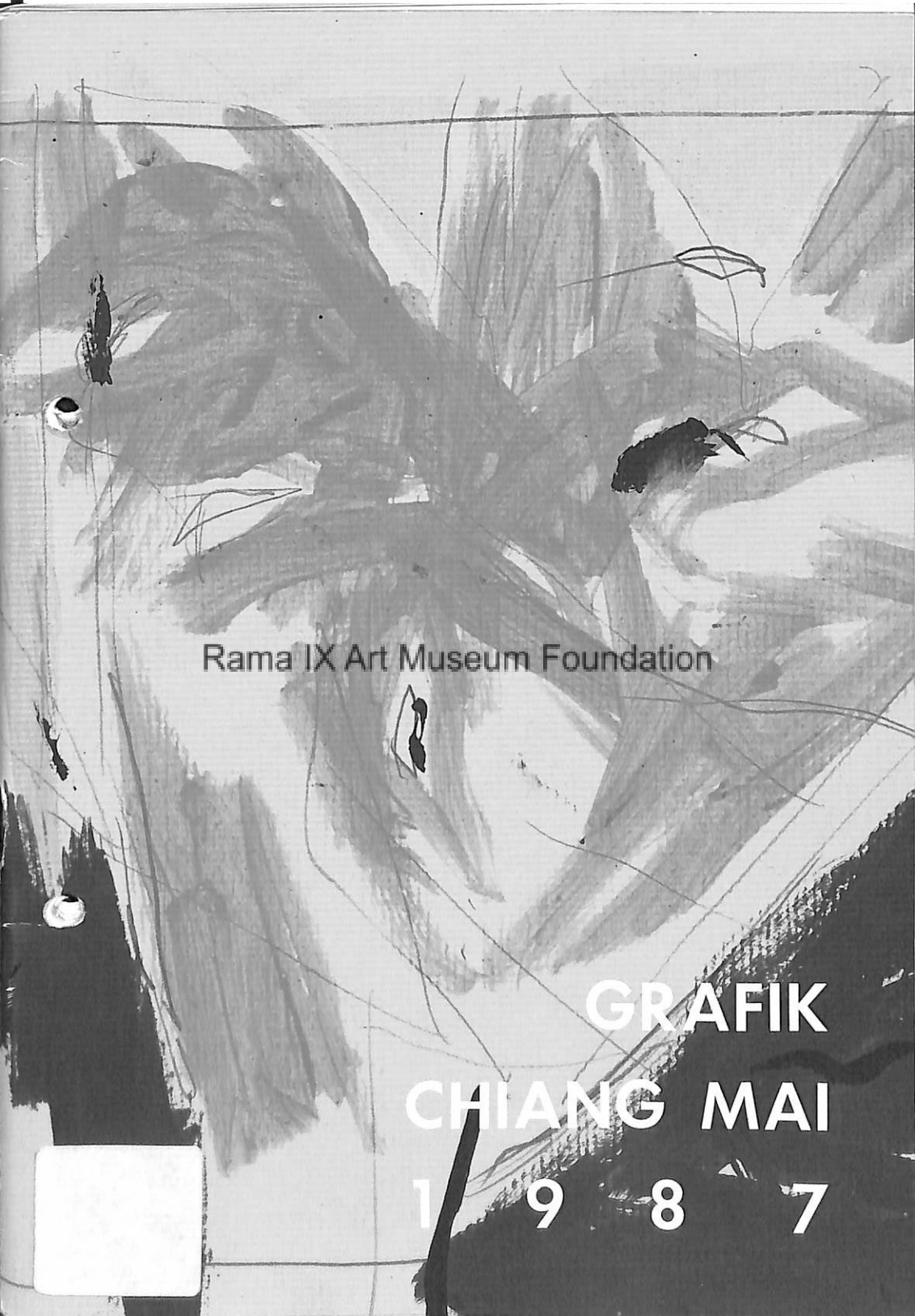

Rama IX Art Museum Foundation

GRAFIK
CHIANG MAI
1 9 8 7

GRAFIK CHIANG MAI

1 9 8 7

Rama IX Art Museum Foundation

อภินันทนาการจาก

หอศิลป์ พีระศรี

บรรณรักษ์ นาคบัลลังก์

กมล ศรีวิชัยนันท์

พงศ์เดช ไชยคุตร

ไทวิทิต พึ่งเกษมสมบูรณ์

RICHARD DAVID GARST

CARLO ODON MALIWAT

ด็อกเตอร์ พอล พี. แบลคเบิร์น

ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิด

30 กรกฎาคม 2530 เวลา 18.30 น.

Presided over by

DR. PAUL P. BLACKBURN

on Thursday 30 July 1987

เก็บความจากศิลปิน โดย : เทพศิริ สุขโสภา

31 กค.-16 สค. 2530 ณ หอศิลป์ พีระศรี กรุงเทพมหานคร

31 July-16 August 1987, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok.

โลกของภาพพิมพ์

รูปเคารพที่งามเป็นสัญลักษณ์นำมาให้คนเราเลื่อมใสศรัทธา อยากได้ไปไว้ในบ้าน เมืองของตนหรือบ้านเรือนของตัว นั้นเป็นปัจจัยหนึ่งให้คนแต่ก่อนคิด ทำแม่พิมพ์ หาทางสร้างภาพให้ถ่ายทอดได้จำนวนมากไปแจกจ่ายบูชา ภาพพระสาวกเป็นแถว ๆ พิมพ์ออกตลาดดินที่จีนและอินเดีย ญี่ปุ่นพิมพ์พัด บนกระดาดหรือผ้า เก่าก็ข้างขาดก็ทิ้ง เป็นเรื่องธรรมดา ผู้สร้างงานไม่มียั้งการตัวตน ตะวันออกเป็นมาอย่างนั้น พอ ๆ กันกับตะวันตก

เดิมทีแม่พิมพ์แกะร่องบนแผ่นไม้ เอาสีทา กระดาษทาบบ ู ๆ พลิกติดภาพขึ้นมา ภาพกลับขวาเป็นซ้าย สดุดไม่เหมือนวาด รอยกดภาพทำให้ดูมีความหนา ดูไปก็ละม้ายเหมือนปั้น หรือรอยให้จับหมึกเกิดผิวต่าง ๆ ขนมอง ยังต้องอาศัยความชำนาญ ในการพิมพ์ไม่ให้เคลื่อน เพิ่มแม่พิมพ์มากขึ้น พิมพ์ซ้ำ ๆ ทำสีซ้อน ๆ อ่อนแก่ แม่พิมพ์ขยับจากไม้ไปเป็นแผ่นดิน โลหะ เช่นแผ่นทองแดงสังกะสีเอามาแกะ เอาหยักกัด ใช้สำกรดกร่อน รอยผงเคมีเกิดเทคนิควิธีต่าง ๆ ถ้าได้วัสดุเหมาะ กระดาษดี เส้นสีจะเข้มใสมีชีวิตชีวา เกิดจากจุดดำ ๆ ขาว ๆ มาอยู่รวมกัน ต่างไปจากดินสวาดหรือฟูกันป้าย

เรื่องที่วาดก็พัฒนาสู่นามธรรม ไร้รูป งามด้วยความอ่อนเข้มกลมกลืนประสานกัน ศิลปะภาพพิมพ์เติบโตใหญ่กลายเป็นศิลปะสายสำคัญ ช่วงพิมพ์สามัญได้รับการยกระดับ เกิดแหล่งช่างรับจ้างพิมพ์ ศิลปินเป็นผู้ออกแบบ คอยสั่ง พิมพ์ตรงนั้น ลดเส้นตรงนั้น ช่วงพิมพ์มีหน้าที่ทำตามพอได้ภาพงามเข้าที่ ศิลปินก็เซ็นชื่อตัวเองลงไป ผู้คนต้องการมากขึ้น ช่วงพิมพ์ก็เพิ่มผู้ช่วย เกิดบริษัทสำนักงาน เพิ่มคนทำบัญชี เริ่มมีธุรกิจเป็นระบบเข้าสู่วงการศิลปะ เกิดนักจัดแสดง คอยจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังให้ศิลปินคนนั้นหรือผลงานแนวนั้น เกิดผู้จัดการศิลปิน คอยทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อขาย วางเงื่อนไขต่าง ๆ อยากได้รูปแนวนั้น อยากให้ทำภาพแนวนั้น เกิดนักวิจารณ์ศิลปะคอยชี้ ว่างานใครดีใครด้อย คนเหล่านี้อาจขึ้นเป็นไม้ มีอิทธิพลในวงการศิลปะ คนหนึ่งติกลอง คนหนึ่งร้อง คนหนึ่งรำ

แต่วงการศิลปะจะต้องก้าวต่อไป ศิลปินผู้สร้างงานเพียรสร้างสรรค์ ไม่หยุดหย่อน บ้างเกิดคำถาม เช่นภาพพิมพ์จะต้องลงเอยบนกระดาษแบบ ๆ ขาวนวลกรอบแค่นั้นหรือ พิมพ์

บนลูกกลมได้ใหม่ ยังจะเรียกภาพพิมพ์หรือไม่ ในเมื่อประติมากรทำงานปั้น เริ่มใส่เสียง สอดสี และทำให้รูปปั้นเคลื่อนไหวที่หมุนได้ จิตรกรก็วาดภาพด้วยการฉายแสง เป็นภาพสีบนแผ่นแก้ว ไม่ระบายบนผ้าใบด้วยฟูกันอีกต่อไป

ศิลปะเริ่มก้าวไกล ไม่จำกัดวัสดุ สุดจะเรียกว่าเป็นศิลปะประเภทใด และศิลปินเองก็ไม่ติดใจชื่อ เรียกอะไรก็ช่าง เรียกรวม ๆ ว่าศิลปะก็ได้ แต่ไม่ใช่ในความหมายเก่าก่อนที่ถือ ว่าศิลปะแท้ต้องคงทนทรงค่าเป็นนิรันดร์ข้ามกาลเวลาไม่มีวันเสื่อม อาจเกิดชั่วขณะแล้วดับไป อายุหรือเวลาข้ามบนไม้ใช้เครื่องประกันคุณค่า

ศิลปินสมัยใหม่กล้าออกไปยืนทำงานไม่ต่างจากนักแสดงท่ามกลางผู้ชม ข้างหน้าท่อนไม้ ก้อนหินหรือแผ่นโลหะจำนวนหนึ่ง อุปกรณ์อื่น ๆ พร้อมแล้ว เขาไม่ใช่สัวแกะหรือใช้น้ำกรดกัดอีกต่อไป แต่เอาไฟกร่อน โดยควบคุมความร้อนอย่างประณีต กำกับเปลวที่เคยลุกเร่า ๆ อย่างเสรี ใช้กรรมวิธีหรือเทคนิคพิเศษมากมายอย่างมีขั้นตอน จนวัสดุทองนั้นเป็นถ่านถึก มองหยาบ ๆ ก็ว่าเผา เขาค่อย ๆ แปรสภาพวัสดุ สร้างแม่พิมพ์ด้วยวิธีการใหม่อย่างไตร่ตรองและกระทำอย่างพิถีพิถัน จากนั้นเขาหยิบกระดาษ เตรียมกดทาบบลงไปแล้วจะได้ภาพหนึ่งขึ้นมา แต่ว่าเหตุใดเขาจะต้องพิมพ์เป็นแผ่นภาพในตอนจบด้วย ในเมื่อศิลปะไม่อยู่ตรงขั้นตอนสุดท้ายคล้ายปรากฏในกระดาษนั้น ศิลปะสำหรับเขาอยู่ตรง "ขณะสร้าง" การแสดงศิลปะของเขาที่จบลง ศิลปินโค้งให้ผู้ชมแล้วจากไป เช่นนักดนตรีออกมาหนึ่ง ๆ หน้าเปียโน ชั่วโหม่งหนึ่ง แล้วลุกขึ้นโค้งเข้าโรงเช่นกัน ด้วยว่าความเยิบก็สำคัญต่อดนตรีดุจเดียวกับเสียงหรือมิใช่

ผู้มาร่วมเปิดการแสดงศิลปะ พากันพึงพอใจที่ได้ไปยืนชื่นชมสิ่งซึ่ง *ไม่อาจคาดเดาล่วงหน้า* ต่างจากการไปดูการแสดงศิลปะในอดีต ซึ่งรู้ไปก่อนแล้วว่าจะได้เห็นภาพเขียนเช่นไร รูปปั้นแบบไหน ดนตรีของใครเป็นต้น

และในการแสดงนั้น ก็ไม่จำเป็นต้องมีคำอธิบาย การชื่นชมไม่จำเป็น เว้นแต่ในบางครั้ง การได้ฟังความรู้สึกนึกคิดของศิลปินก็ช่วยให้เข้าใจสารได้ใกล้เคียงหรือตรงกัน ถ้อยความต่อไปนี้ เก็บกรองจากตัวผู้สร้างงานแต่ละคน ว่าขณะสร้างงาน มีแรงดลใจได้คิดเช่นไรในบางแง่มุม

บรรณรักษ์ นาคบัลลังก์

อยากสะท้อนความจริงถึงฝัน มองภาพนั้นว่าเหมือนจริง แต่ไม่ใช่ จริงไม่จริงมาอยู่
ร่วม ภาพเดียวกัน ในบรรยากาศหลอน ๆ ซ่อนพราง บางอย่างรอบแวงส่งประกายแวววาวถูกใจ
สีทองในสีทึม ความมืดกับความสว่าง แสงสีตัดกัน ดูคล้ายจะเป็นไปไม่ได้ที่เด็กสองคนขึ้นไป
นั่งบนต้นไม้ นั่น ฟากที่แดงเกินจริง ไม่ใช่แน่ แต่ก็เหมือนเคยเห็นอย่างนี้ที่ไหนมาก่อน วัดเล็ก ๆ
หลบอยู่ล่งกลางภาพ ฉัตรหักที่มียอดค้างกิ่งไม้ไร้ใบ จันทร์เสี้ยวไรแสงลอยกลางฟ้าค่า

ชอบอะไรที่เข้ม ๆ แดงดำ ไม่ชอบหวานชมพูหรือฟ้า กระทั่งสีดอกไม้อีกชอบส้มมากกว่า
เหลือง แต่ไม่ใช่รุนแรง แม้ภาพต้นไม้โคร่งว่าหวาน โครงสร้างมันพุ่งพวยกระจายกิ่ง บนพื้นหลัง
ที่มีพลังสี แดงทั้งโครงภาพ แต่ก็เลือกเฉียวยที่ตัวคน วัดสีทองเจือฟ้า หยิบสีวัตถุแห่งศรัทธา
คือสีทองมาใช้ เลือกเทคนิคพิมพ์ให้เหมาะกับเรื่องที่ยากสะท้อน อุปสรรค ไม่พอเพียงให้ทำมี
จำกัด ก็ปรับความคิดลงมาให้พอดีกับเครื่องมือที่มีอยู่

เลือกโครงรูปว่าเหมาะกับเรื่องที่ยากสะท้อนหรือไม่ บางทีเหมือนทั้งระเบิดสีลงไป
บนกระดาษ บางคนจะคิดว่าเป็นเลือดกองใหญ่สาดกระเซ็น แต่จริง ๆ แล้วอยากให้โครงภาพเข้า
กับหัวไม้หรือก้อนเมฆมากกว่า เอาผ้าชุบน้ำมันชุ่ม ๆ โปะให้มันกระเด็นรับกันทุกด้าน ใช้เวลา
ครั้งเดียวลงตัวได้ พอโครงนอกได้ที่ก็เจาะเปิดภาพข้างใน ข้างนอกกระจาย ข้างในมีความลึกเป็น
เรื่องราว

วันเลี้ยงมาถึงชาติ ป่าไม่ได้เขียวสดชื่นรื่นเริง แต่มันพริ้วพริ้วน่ากลัว นึกเห็นเจดีย์
โผล่ยอดแหลมเหนือขอบฟ้าเหลืองเศร้าได้จันทร์เสี้ยว คิดถึงยายแก่นิ่งเหม่อมองจ้องขอบฟ้า
ด้วย แต่เกรงจะเป็นการเล่าเรื่องมากเกินไป ไม่อยากเล่าเรื่องจริงจังมาก ความ อยากแสดงแต่ความ
รู้สึกล้วน ๆ หยิบภาพถ่ายส่วนนั้นเสียนี่นึกได้ ที่เป็นเชื้อให้รู้สึกชั่วขณะหนึ่งมาสร้าง สวยไม่
สวยช่างมัน คิดแค่ตรงใหม่กับที่ใจรู้สึก เหมาะสมกลมกลืนเข้ากันหรือไม่ เปิดเพลงเดินรำในวัด
ที่ควรสงบมันขัด ใครก็อาจรู้สึกได้

บ ท ค ว ำ ม

กมล ศรีวิชัยนันท์

เคยชอบรูปทรงใบตองแห้ง แต่ทำพิมพ์แล้วดูไม่เทียว งานออกมานิ่ง ๆ จึงคิดว่า น่า
จะทำอะไรที่มันนุ่ม ๆ เป็นแบบ ก็นึกถึงกระเป๋าคันเย็บเป็นลูกฟูกลอน ๆ ขึ้นมาได้ ใจผูกพันเพราะ
เคยพากันเดินทาง เจอะเจอทั้งสนุกและเศร้า ขึ้นเหนือล่องใต้ อดีตโผล่มาให้เห็น

คนอื่นอาจดูเกือบไม่รู้ว่กระเป๋าคันเย็บว่าคล้ายสัตว์ประหลาด เป็นมันละเลื้อยน่ากลัว
ดูไม่สงบ บ้างว่ามีบางอย่างไปทางเรื่องเพศ ๆ แฝงอยู่

เคยชอบพื้นดินเป็นคลื่น ๆ สูงต่ำจับแสง ก่อนจะคลำมาพบกระเป๋าคันเย็บซึ่งคนอื่นไม่
เห็น ผลงานไม่เคยขาดได้ ไม่มีแม้กระทั่งคนขอ นึกอยากลองหารูปทรงอื่นที่นุ่มนวลคล้ายกัน ก็
นึกไปไม่ไกลเกินหมอน นอนมองได้ครั้งละนาน ๆ รู้สึกผูกพันกับเครื่องมือเครื่องใช้ใกล้ตัว บ่อย ๆ
อยากกลับไปเป็นเด็ก สมัยที่ถูกครูด่าว่าโง่เชื่อง ยังจำได้ว่าเจ้าของที่ดินให้เช่าปลูกบ้านมาขึ้นเกรี้ยว
กราดวางท่า พอทางบ้านค้าขายล้มเหลวต้องรื้อบ้านเอาไม้ดีขาย แล้วไปปลูกเพิงหลังคาจากอยู่กัน
ต้นรันทาเงินเรียนด้วยตัวเองมาจนสำเร็จ

กลางวันผลอบอยู่ใจลอยฝัน เป็นเรื่องเป็นราวติดต่อกันนานปี โดยเฉพาะตอนกิน
ข้าวกับเพื่อนจะดื่มด่ำกัน ว่าถ้าได้เป็นนักธุรกิจภาคเหนืออาชีพซึ่งไม่เคยชอบเลยแล้วมีโอกาส
ส่งสินค้าออกจะตั้งชื่อบริษัทอย่างไร จะสร้างโรงเก็บสินค้าเกษตรแปรรูป ผลไม้กระป๋อง ผลิตภัณฑ์
พืชตรงไหน จะให้ทุนวิจัยเกษตร แอบเปิดดูอัตราแลกเปลี่ยนตามหนังสือพิมพ์เสมอ เคยถึงกับขับ
รถออกไปดูทุ่งกว้างที่พอจะสร้างสนามบินส่งสินค้าเอง ลึกออกไปตรงเชิงเขา จะทำสวยสาธารณะ
ให้ผู้คนมาพักผ่อน แล้วทำมูลนิธิ มีโครงการอาหารกลางวันให้เด็ก สร้างโรงพยาบาลด้วย คนใช้
จะระดับเดียวกันหมด ไม่มีห้องนอนถ้ำเหมือนที่พ่อเคยไปนอนป่วย

วันหนึ่งถ้ามีที่ทางเลี้ยงเปิดปลูกผักได้พักผ่อนเรียบง่ายก็จะดี ความฝันอยากมีบ้าน
เป็นที่สุด งานสังคมไม่ยุ่งยาก ถ้าว่างจะทำศิลปะ หมดกระเป๋านี้ ๆ แล้วอาจเป็นหมอนนุ่ม ๆ
แรงดลใจอื่นใดไม่มี สังขารความลึกซึ้งซับซ้อนที่ใคร ๆ เขาพูดกันไม่เคยเกี่ยวข้อง ทำพิมพ์
แผ่นทองแดงเมือสีดินที่ โยกคลึงเครื่องมือซ้ำ ๆ เป็นวัน ๆ นั้นสนุกกว่าอะไรทั้งสิ้น ขณะมือทำไป
ใจก็เพลินถึงเรื่องที่ผ่านมาเลย ไม่ก็ฝันวันหน้าซึ่งไม่เกี่ยวข้องกันภาพ

บ ท ค ว ำ ม

พงศ์เดช ไชยบุตร

บ้านเรือนสมัยนี้ เต็มด้วยเครื่องใช้ไม้สอยทำด้วยพลาสติก หรือภาชนะที่เป็นวัสดุซึ่งผสมสร้างขึ้นใหม่ รวมทั้งเครื่องเสียงเครื่องไฟฟ้า กระบุงตะกร้าไม้ไผ่สานที่อยู่ในบ้านนั้นก็ดูเป็นของแปลกปลอมไป ในโรงรถจะรู้สึกอย่างไรถ้ามีเกวียนจอด

เครื่องเงินเครื่องทองหรือเครื่องถมในเขียนหมาก สมัยก่อนเคยส่งประกายอวดกัน วันพระไปรวมกันที่วัด ไม่ก็ยกออกมารับแขกบางครั้ง กระปุกเล็ก ๆ ลวดลายพรราวใส่หมากพลู หรือขี้ผึ้งถูปาก หากจับแสงแวววาวให้ความรู้สึกประหลาดไม่เหมือนวัสดุอื่น ๆ ต้องกลายมาเป็นของเก่าเก็บตายอยู่ในตู้ ขณะที่วาดคล้ายทำพิมพ์ ใจจะนั่งตั้งลึกลึกย้อนนึกถึงอดีตครั้งปู่ตายยายยังมีชีวิต รู้สึกสงบสวดศรัทธาความจริงใจในการสร้างงานของบรรพบุรุษ ที่หยิบเอาความอ่อนโยนของเถาวัลย์พันธุไม้ซึ่งแตกดอกออกไปเป็นลายเครือ มาร้อยเรียงด้วยการดุนให้หุ่นสูงนูนต่ำบนโลหะ ที่มีเคยจับ สร้างทำหรือขัดเงา ที่มีเคยสัมผัสคลุบล้างทอดต่อ ๆ กันมา กว่าจะหมกอยู่ในตู้เป็นเครื่องประดับบ้าน ก็เคยเคยหวงแหนรักมัน เพลินคิดแล้วผ่อนคลายสบายใจได้สมาธิ บรรยากาศที่มิ ุขมิขลังแผ่แผ่วิญญานสงบเย็นย้อนกาลเวลา

หยิบเครื่องเงินเครื่องทองมากัดคล้ายด้วยภาพพิมพ์ จับส่วนที่สว่างมากไปทาน้อยค่อย ๆ เอากรดกัดโลหะ ไม่ต่างจากคนแต่ก่อนใช้เหล็กแหลมดุนให้ลึกละเอียด ก็พบว่าเส้นขอบตู้กับชั้นวางเป็นช่อง ๆ ลงใส่เส้นถักที่มีจังหวะ ขอบนั้นบางที่มีลวดลายฝังมุกหรือไม้แกะ กลมกลืนกัน พอผ่านไปก็เหนื่อย รู้สึกจริงจังกับของจริงเกินไป อยากบ้าย ๆ เอาแต่โครงสร้างรวม ๆ อีสระเล็กคัดลาย ลงกระจายทรง พิมพ์ซ้อน ๆ แต่ไม่แน่ว่าจะดีนัก ใจหนึ่งยังผูกพันกับบรรยากาศที่มิ ุขมิขลังสงบนั้น นิสัยส่วนตัวอาจจะเปลี่ยน บางครั้งนึกถึงทิวทัศน์ คิดอยากกลับไปหาธรรมชาติที่เป็นต้นแบบลวดลายที่ละเอียดอ่อนเหล่านี้ พวกเถาวัลย์พันธุไม้ โดยคงบรรยากาศสงบไว้

ป ท ค ว ๗ ม

ไทรจิต พึ่งเกษมสมบูรณ์

ขอบทะเลตรงความเว้งกว้างไกล ให้ความรู้สึกอิสระ สดชื่นแจ่มใส ไม่เครียดคล้ายถูกบีบในที่แคบ

แก่นของมันคือเสรี ความเป็นปลอดโปร่งที่แสดงผ่านสื่อทะเล หาดทรายราบเรียบรองรับรูปต่าง ๆ ที่สลายทรงเหมือนแก้มลิง เช่นปะการังโดนน้ำเซาะ เปลือกหอยโดนน้ำซัด ขึ้นมาวางรายให้ลมกร่อนแดดกัด เกิด "รูปทรงที่ไม่ตั้งใจ" หวานโปรยไปตามแนวฝั่ง

หยิบส่วนที่ชอบ ๆ เช่นสีของท้องฟ้า ผืนน้ำและแผ่นทราย มาร้อยเรียงจัดวางใหม่ ประดับเปลือกหอยแหงวัน หรือชิ้นส่วนปะการังไร้ทรงลงในภาพ ทำซ้ำซามาหลายปี อยากหนีไปลองทำแนวอื่น นอกเหนือจากสิ่งเราเคยมีต้องกล้าที่จะทิ้งมัน แต่ดูเหมือนความเป็นทะเลก็ยังตกค้างอยู่

เทคนิคเอทซิงสนุกตรงผิวโลหะกรดกัด เกิดสัมผัสเนื้อหนังสัมผัสได้ ใส่แต่เข็ม ถ้าซ่อนพรางผิวบางส่วนอย่างมีจังหวะ เอาเทคนิคพิมพ์หินลงผสม เทวียงเส้นสีให้มีความเคลื่อนไหวเหมือนภาพจริงที่จับกับรายละเอียดเฉพาะส่วนขา คล้ายลีลาสดน้ำที่ต้องทำให้ลื่นและมีความลึกอยู่ในความเร็ว พยายามบรรยายผ่านภาพพิมพ์ให้มีเสน่ห์ด้วยรอยน้ำมันต่างเป็นดวง ๆ โดยไม่ตั้งใจ อย่างเดียวกับเปลือกหอยที่โดนลมกร่อน หากกุมสภาพเทคนิคทางเคมีไว้ในมือได้ ถ้ากรดกัดตรงนั้นใช้น้ำมันล้อมกรอบตรงนี้ จะสร้างงานให้สอดคล้องกับจินตนาการของเราอย่างไร

ลองค้นหาเทคนิคใหม่ ๆ ได้รสภาพแปลก ๆ ไว้เสริมช่วยให้เราเติบโตใหญ่ในการทำงานคุณภาพ เพียรหาธรรมชาติของภาพพิมพ์ เหมือนนักเลงเพลงหาเสียงจากไม้หรือโลหะเครื่องดนตรี ถ้ารู้จักธรรมชาติของเสียงหลากหลาย เอามาผสมสร้างเพลงย่อมฟังเข้าที่

เทคนิคที่พบใช้จะเข้ากันทั้งหมด เครื่องดนตรีก็ใช้จะเข้ากันได้ทุกอย่าง ทำลายเราในการสร้างงานใหม่ บางเพลงต้องใช้เครื่องดนตรีทั้งหมด แต่บางเพลงอาจใช้เพียงสองชิ้น บางภาพเราอาจใช้สองเทคนิคสร้าง เกิดเพลงไพเราะโดยไม่จำเป็นต้องรู้ว่าเป็นเพลงอะไร ขึ้นกับชั้นเชิงการดัดสีตีเป่า หนักเบาเหมือนสีป้าย หรือหยอดหยดเอากรดกัดสร้างภาพ

ป ท ค ว ๗ ม

โอดอง คาโล มาลีวัต

หนุ่มใหญ่จากฟิลิปปินส์ ซึ่งพอใจที่จะใช้ชีวิตเร่ร่อนรอนแรมไปทั่วยุโรป ได้ใช้เวลาในต่างแดนเกือบจะมากกว่าที่ให้กับแผ่นดินเกิด โดยไม่คิดจะหวนคืน เดินทางไปกับเสียงดนตรีที่เขาหลงใหล เพื่อจะร่ายถ้อยคำเป็นลำนาวีพร้อมกับเสกสร้างภาพเช่นศิลปิน เลือกบรรยายความในใจอันเขาประจักษ์ลงบนแผ่นโลหะและแท่งหิน ด้วยกรรมวิธีของภาพพิมพ์ เฝยอาร์มอนด์และเมียดละไมเฉพาะตน จนกล่าวได้ว่าหมดเปลือกอย่างไม่ปิดกั้น แต่ก็บนพื้นฐานของศิลปะซึ่งสามารถจำแนกได้ระหว่างโป๊กับเปลือย

ผลงานของเขาเต็มไปด้วยความบอบบางในลีลา เช่น การแย้มกลีบเฝยอลับ ๆ ล่อ ๆ ในความสลับ ดูยั่ววนความรู้สึก บางภาพผ่านแผ่นหนังอ่อนละมุนพลิกขึ้นมาด้วยกิริยาของลิ้นที่กระดกพร้อมจะไล่เลีย หรือเพชรในบางภาพชูโชนระหว่างกลีบดอกโค้งนูน และบ้างก็เป็นเส้นนุ่มสองลอนถูกถ่างด้วยบางสิ่งที่กำลังซุกสอด

บางครั้งภาพก็ไม่ต่างอะไรกับหมึกไร้สีที่ศิลปินละลายให้อ่อนและเข้มข้นอย่างน่าพิศวง บ่งบอกอารมณ์ต่าง ๆ ได้ ให้ความรู้สึกเร้าโลมเย้ายวนโดยไม่บอกตรง ๆ ใจแจ้งแต่ซ่อนเร้น อาจโยนหาความชื่นฉ่ำของสาว ซึ่งเขาปรารถนากระโจนโถมลงไป หมยฝังตัวลงในสายธารละมุนละไมของเธอจนสุดอารมณ์ แล้ว้วยให้สุดแขน ผ่าทวนกระแสน้ำเชื่อมพร้อมกับการเขียนสุดพลังขาก่อนจะถอนตัวชั่วคราวขึ้นมาพัก แล้วโหมไฟจนหมดพิน ปลอยเปลวสะบัดปลายลีลาเดียวกับฝนโหมกระหน่ำเป็นจังหวะอีกครั้ง บนฝั่งของเชือกที่กำลังไหลระรินเพิ่มความร้อนแรงจนลืมหูลืมตา

ด้วยเพียงแสงไฟและสายน้ำ โดยนัยนี้ ภาพที่เป็นเพียงแสงเงาขาวดำ ก็สามารถสื่อสารได้ดุจเดียวกับภาษาซึ่งซ่อนบางอย่างแทรกกระหว่างตัวอักษร และเนื้อหาบางครั้งก็เป็นรื่อง สำคัญที่มุ่มมองและชื่นเช้งในการนำเสนอ

ป ท ค ว ำ ม

ริชาร์ด การ์ต

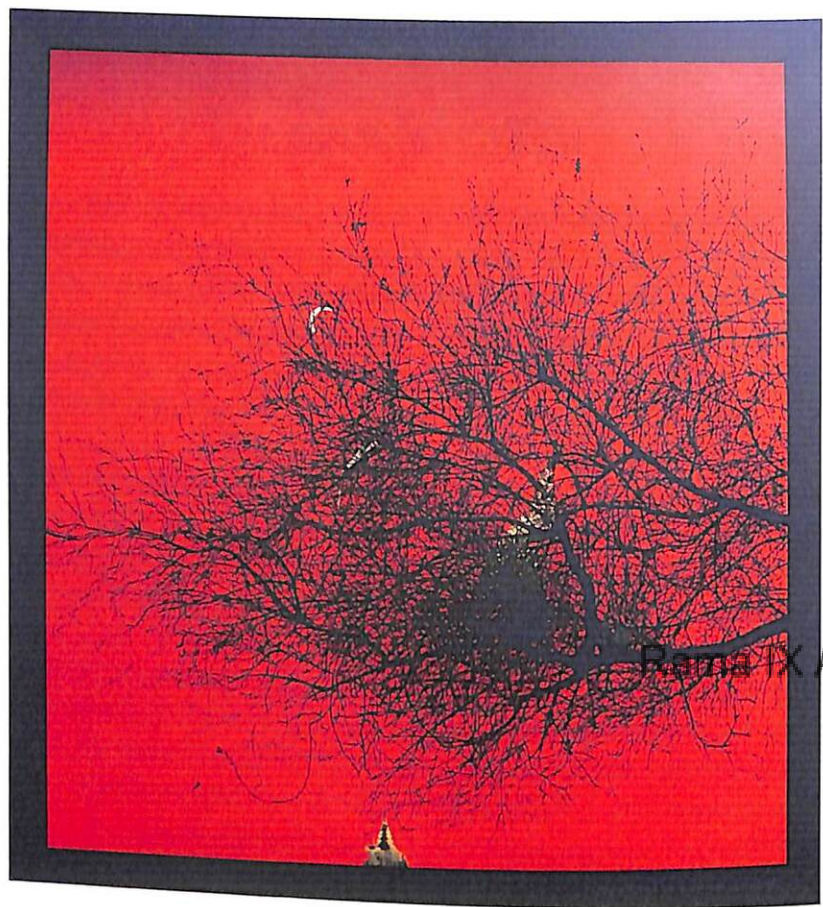
ในฐานะคนรับพิมพ์ภาพให้ศิลปินที่มีชื่อเสียงมานานปี ริชาร์ดมีความชัดเจนเทคนิควิธีพิมพ์หลากหลาย สามารถสั่งมือได้ตั้งใจ แต่ก็เหมือนนักดนตรีที่เชี่ยวชาญในการเล่นเพลงผู้อื่น ซึ่งจะมีวันหนึ่งที่เขารู้สึกอยากใช้เวลาแก่ตัวเอง ด้วยการแต่งเพลงขึ้นมาบ้าง อย่างน้อยก็ได้เปรียบที่คุมเสียงต่าง ๆ ไว้ในมือ ช่วยให้เดินลัดและเร็ว แม้จะยังไม่ประจักษ์ตัวเองชัด ว่ามีลักษณะพิเศษตรงไหน แต่ทุกคนยอมผ่านวัยแสวงหา และเขาก็กำลังก้าวเดิน อย่างช้า ๆ บนที่ลื่นที่พบเห็น เก็บเกี่ยวจากริมทาง จับภาพต่าง ๆ เช่น อาคารสิ่งก่อสร้างหรือบางส่วนของรูปปั้น มาจัดวางด้วยเทคนิคพิถีพิถัน ภาพยังเรียบง่ายไม่เจอะลิกคล้ายเป็นแผนผังของนักเดินทางเท่านั้น

นั่นคือเสียงสะท้อนบางเสียงจากมองเพื่อนของเขาเอง ซึ่งเป็นกระเจกเงาข้างตัวที่พึ่งเข้าที่ แต่มีคำถามตามมาว่า ระหว่างการเสาะหาความลึกซึ้ง มุ่งสะท้อนความคิด กับการมุ่งงานที่ไม่ต้องนึกอะไรเลย เพื่อการปล่อยใจ คือหาความเรียบง่ายที่สุด ซึ่งก็มีศิลปินบางสายพยายามแสวงหากันอยู่นั้น ไหนจะถูกต้องกว่ากัน มันอาจจะไม่ถูกต้อง แต่อาจเหมาะสมในช่วงเวลาหนึ่งก็ได้

งานศิลปะจะต้องอยู่บนเหตุผลหรือไม่ ใครกำหนด หากว่ามันสนองความต้องการของบางคน หากมันสมใจ ถ่ายถอนบางอย่างในตัวเขาได้ ก็จริงหรือไม่ ที่ศิลปินใหม่พยายามหาทางถอนตัวจากแบบแผนเดิม ๆ แสวงหาความหมายใหม่ สร้างสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ด้วยว่าทุกสิ่งเปลี่ยนแปลงเสมอ เคลื่อนไปข้างหน้าตลอดเวลา เป็นสัจจธรรมของความไม่ซ้ำซากอย่าทำอยู่ที่เดิม

วงการศิลปะเคลื่อนไหวไปข้างหน้าเสมอ คนแต่ละสมัยต้องพบกับความมั่งงงไม่ใช่หรือ แต่ในที่สุดก็ยอมรับ ใครอยากทำภาพพิมพ์ รูปวาดหรือรูปปั้น เป็นรูปเป็นร่างนิ่ง ๆ ก็ทำไป ศิลปินใหม่อาจจะทำสิ่งที่แปรสภาพอยู่ได้ขณะหนึ่ง ชั่วหน้าแข็งละลายหรือเปลวไฟมอดลง รูปทรงไม่คงที่ น้ำและไฟนั้นก็มีทั้งสีและแสง มีความใสรวมทั้งเสียงอยู่ในตัว จะเหมาะกับประเทศนี้สังคมนี้ไหม เป็นไทยหรือฝรั่งก็สำคัญไม่ เพราะหลาย ๆ เรื่อง เช่นความทุกข์ของผู้คน ภาวะสิ่งแวดล้อม มลพิษ เสรีภาพ เหล่านี้ไม่เป็นเรื่องของประเทศหนึ่งใด แต่เป็นปัญหาสากล คุณหาสิ่งที่คุณอยากจะทำออกมาได้เลยอย่างเสรี และจงรู้ด้วย อาจไม่มีใครสนใจหรือชื่นชมเลยก็ได้ มีแต่แสวงหา และทำออกมาในสิ่งที่คุณได้ตรองแล้วว่าดี เท่านั้นเอง

ป ท ค ว ำ ม

Rama IX Art Museum Foundation

“สภาวะทางจิต” BANNARAK NAKBUNLUNG
TECHNIQUE SILKSCREEN, 65 × 60 cm.

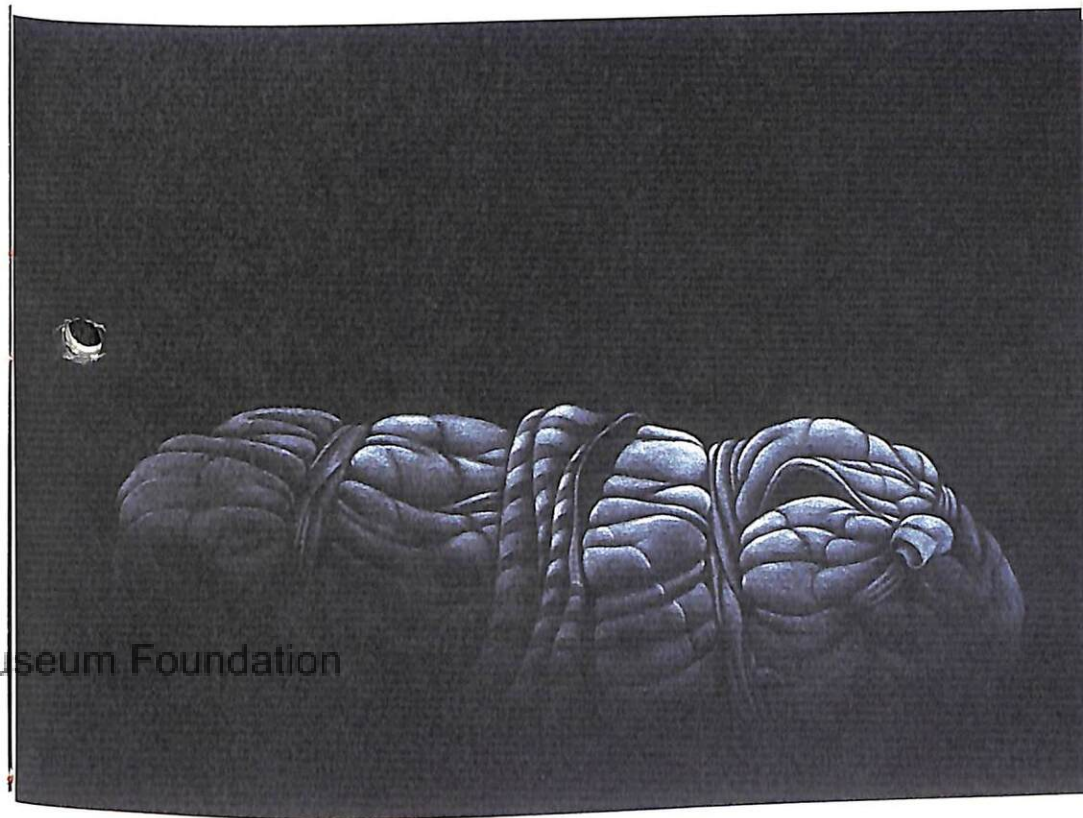

“สภาวะทางจิต” BANNARAK NAKBUNLUNG
TECHNIQUE SILKSCREEN, 67.5 × 62 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

"— —" BANNARAK NAKBUNLUNG
TECHNIQUE SILKSCREEN, 43 × 56 cm.

"LIFE 5" KAMOL SRIWICHAINAN
TECHNIQUE MEZZOTINT, 40 × 52.5 cm.

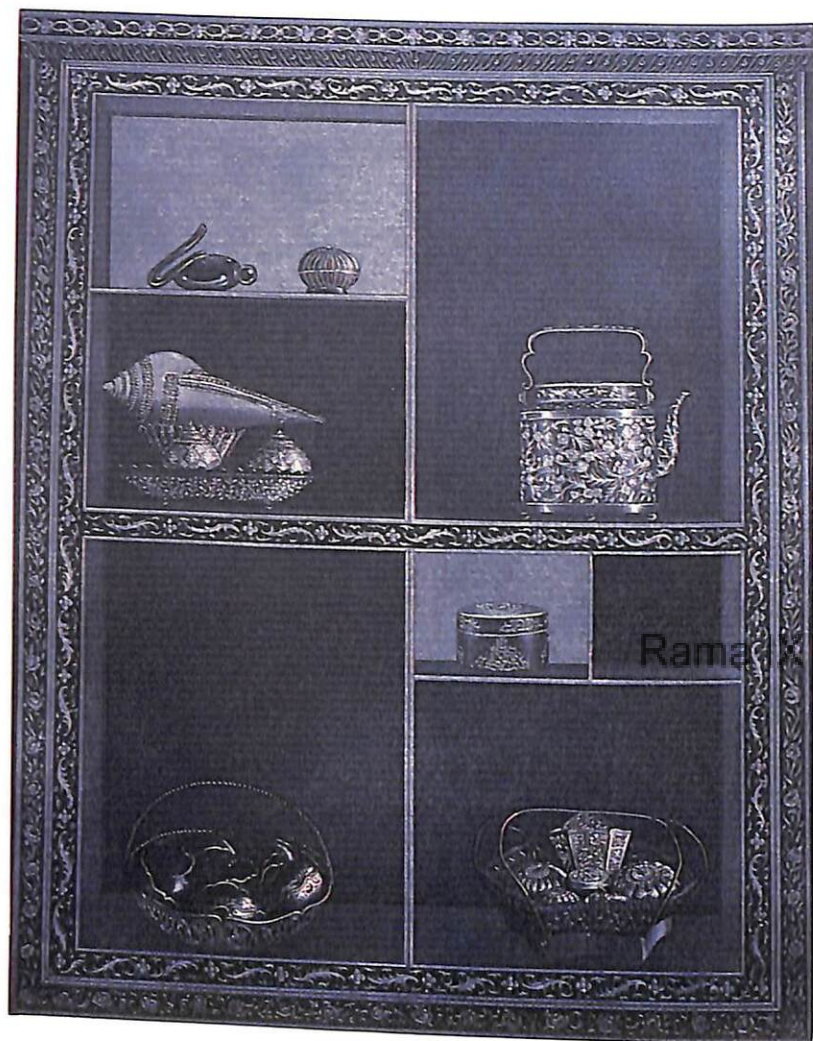

Rama IX Art Museum Foundation

"LIFE 10" KAMOL SRIWICHAINAN
TECHNIQUE MEZZOTINT, 52.5 × 63 cm.

"LIFE 11" KAMOL SRIWICHAINAN
TECHNIQUE MEZZOTINT, 54.5 × 64.5 cm.

“เก็บสะสม B” PONGDEJ CHAIYAKUT
TECHNIQUE ETCHING, 67 × 90 cm.

“หุ่นนิ่ง” PONGDEJ CHAIYAKUT
TECHNIQUE ETCHING, 65 × 90 cm.